№ 39. Poniedziałek 17. Lutego 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Nienadowa* w obwodzie przemyskim obowiązała się dla założenia szkoły trywialnej u siebie: płacić rocznie nauczycielowi 200 zł. w. a. w półrocznych ratach z góry, istniejący już budynek szkolny stosownie przyrządzić, czzysto i w dobrym stanie utrzymywać, zrębywać i przystawiać 8 sągów drzewa, które na opał szkoły zapewnił właściciel wsi JW. hrabia Dembiński, i zajmować sie opalaniem szkoły.

Podobnież obowiązała się gmina *Tadanie* w obwodzie złoczowskim dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie: ukończyć w przeciągu roku zaczęty już budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i równie jak wszystkie porządki szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie; czuwać nad ochędóstwem i usługą szkolną i dostarczać na opał szkoły własnym kosztem rocznie 4 sągów drzewa. — Na utrzymanie nauczyciela, który ma pełnić oraz służbę diaka i pobierać za to osobne wynagrodzenie, przeznaczyła gmina rocznie 35 zł. w. a. i 10 mierzyc zboża. — Dla polepszenia tej dotacyi obowiązał się gr. kat. pleban w Danowie x. Józef Krasicki dodawać rocznie 2 zł. 50 c. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość rzeczonych gmin o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 12. lutego r. b. rozporządzić najłaskawiej, ażeby dla obmyślenia środków, któremi możnaby zaradzić skutecznie zniszczeniom, zrządzonym powodzią w kilku krajach Monarchii, utworzona została osobna komisya pod bezpośrednią dyrekcyą ministra stanu.

Ta komisya rozpocznie już wkrótce swoją czynność.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 8go lutego r. b. mianować najlaskawiej *Eudoxiusza Hormuzaki* zastępcą szefa kraju na Bukowinie.

Telegramy.

Berlin, 13. lutego. *Kreuzzeitung* dowiaduje się, że odpowiedź Prus na notę austryacka już ułożona, może już nawet odeszła do Wiednia. O ile wiadomo protestacya Austryi. miała być stanowczo odrzucona, nawet wezwanie do udziału w obradach nad reformą związku ze względu na uchyloną ideę trzech rządów, zostało nieprzyjęte.

Londyn, 13. lutego. Dzisiejsza *Morning-Post* pisze: King i Baines nie będą na tem posiedzeniu przekładać corocznych wniosków względem reformy parlamentu; nie ma więc żadnych ważnych kwestyi w parlamencie.

Bruxela, 13. lutego. Według doniesień z Paryża: Slidell przesłał panu Thouvenelowi notę, w której wymienia nazwy i objętości 400 statków, którym udało się przepłynąć i dowodzi bezskuteczność blokady. Żąda, by Francya nie uznawała blokady. Odpowiedź Thouvenela jeszcze nie wiadoma.

Paryż, 14. lutego. Zasób gotówki banku powiększył się o $47\frac{1}{2}$ milionów, a portfeil zmniejszył sie o 13 milionów.

Turyn, 14. lutego. (Na Paryż.) Przy sposobności interpelacyi względem obwarowania Ankony przedstawiali Bixio i Persano ważność przyspieszenia robót fortyfikacyjnych, gdyż w razie wojny byłaby Ankona podstawą działań wojennych. Po oświadczeniu ministeryalnem przeszła izba do porządku dziennego.

Berlin, 14. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych złożyła prawa i lewa strona wnioski w sprawie niemieckiej. Deputowany Carlowitz proponuje uznanie Królestwa włoskiego. Potem nastąpiła dyskusya nad sprawą heską. Minister hrabia Bernstorff odwołał się do oświadczenia w komisyi i streszczając je w krótkości, żądał przywrócenia konstytucyi z roku 1831 i uchylenia przeciwności związkowych przy pomocy stanów konstytucyjnych.

Bruxela, 14. lutego. Jak donosi dzisiejsza *Indep. belge*, zrzekł się książę Napoleon swojej poprawki do adresu w senacie, gdyż prezydent Troplong pozwolił umieścić w adresie kilka słów łagodnych, które wyrażą ubolewanie senatu.

Przegląd polityczny.

Lwów, 16. lutego. Wczorajsza *Gazeta wiedeńska* przyniosła nowy akt monarszej troskliwości o dobro swoich ludów; Najjaś. Pan, pragnąc przynieść jak najspieszniej ulgę mieszkańcom dotkniętych powodzią prowincyj, raczył ustanowić osobną komisyę pod dyrekcyą ministra stanu dla obmyślenia środków, którymi możnaby zaradzić zniszczeniom zrządzonym wylewami, i wyznaczył oraz znaczne sumy na chwilowe wsparcie ofiar tej klęski; a za przykładem Monarchy spieszy teraz także dobroczynność publiczna hojnemi darami w pomoc nieszczęśliwym.

We względzie politycznym koncentruje się teraz cała uwaga publiczna w rozprawach obudwu izb rady państwa; w ostatnich dniach jednakże miała tylko izba panów posiedzenie, na którem podobnie jak w izbie deputowanych uchwalony został naglący wniosek względem wyznaczenia i przyjęcia do budżetu na rok 1862 sumę 200.000 zł. w. a. na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców we wszystkich krajach koronnych. Oprócz tych faktów nieznajdujemy już w dziennikach krajowych nic więcej, jak tylko rozprawy dziennikarskie i pogłoski, odnoszące się do kilku ważnych spraw państwa. Najpłodniejszą w takie pogłoski jest zawsze *Presse* a po niej *Vaterland*. I tak dowiadujemy się dzisiaj z tych dzienników: że minister finansów miał się już porozumieć z bankiem co do warunków przedłużenia przywileju bankowego; że Najjaśniejszy Pan ma wkrótce mianować kilku nowych członków izby panów z Kroacyi i Slawonii; że rząd miał już poczynić stanowcze kroki do rewizyi konkordatu; że ministeryum wyznań wygotowało już edykt religijny, przeciw któremu mieli założyć protest duchowni członkowie wydziału izby, a nakoniec jakoby na plenarnem posiedzeniu wydziału finansowego na dniu 14. b. m. miała zapaść uchwała, że na każdą zmianę w pozycyach budżetu potrzebne jest zgodne przyzwolenie wszystkich trzech czynników prawodawczych. Jednakże co do tej ostatniej nowiny potknęła się nieco *Presse*, gdyż zaraz po rozgłoszeniu jej spadło na nią zaprzeczenie prezydenta wydziału finansowego, które musiała zamieścić w następującym numerze.

W izbach francuskich przeszła juz prawie bez opozycyi ustawa względem konwersyi rent, i podług telegramu z Paryża z 13. b. m. już ją ogłosił dziennik urzędowy. Obok tej sprawy finansowej, która zresztą dla świata może mieć tylko wartość przykładu zręcznej operacyi finansowej, zapełnione są kolumny dzienników francuskich głównie sprawami zagranicznemi; ale i w tym względzie nie podają światu nic nowego. Co do sprawy rzymskiej obiecywano sobie, że poruszą ją na nowo rozprawy senatu nad adresem wniesieniem nagannej dla stolicy apostolskiej poprawki księcia Napoleona; ale dzisiejszy telegram zniweczył i tę nadzieję, donosząc, że książę odstąpił już od tego zamiaru, gdyż prezydent Troplong dozwolił umieścić w adresie kilka słów wyrażających ubolewanie senatu nad niepomyślnym zwrotem tej sprawy. Nieciekawsze też są raporta dzienników w kwestych amerykańskich; dowiadujemy się z nich tylko, że p. Sliddel miał doręczyć rządowi francuskiemu notę z żądaniem nieuznania blokady portów południowych, na co nie odpowiedział jeszcze p. Thouvenel, i że do tronu mexykańskiego zjawiło się dwóch nowych pretendentów, z których jeden ma nawet pochodzić z rodu Montezumy.

Król belgijski pożegnał już dwór owdowiałej Królowy angielskiej i odjechał na Ostende z powrotem do Bruxelii. Parlament angielski zajmował się na ostatniem posiedzeniu swojem sprawami wyłącznie lokalnemi, a nawet i po przyszłych rozprawach jego nie obiecują sobie wiele ciekawego, gdyż jak zapowiada telegram dzisiejszy, nie będzie nawet wniesiona w tym roku kwestya reformy parlamentu. Najciekawszą jest jeszcze z wiadomości angielskich sprawa pożyczki francuskiej, która zaintrygowała świat nieodgadnioną dotąd tajemnicą. Pomimo najwyraźniejszych szczegółów o jej negocyowaniu zaprzeczył *Monitor* formalnie tym doniesieniom, a dziś przynosi znów telegram z Londynu wiadomość, że pożyczka francuska została w całości odwołana. Słusznie tedy dziwiła się *Times* temu zaprzeczeniu, i nam też nie pozostaje nic innego, jak tylko podzielać to zadziwienie.

We Włoszech są zawsze jeszcze na porządku dziennym demonstracye antipapieskie. Jakby na dane hasło odzywają się kolejno po wszystkich główniejszych miastach włoskich; a w Neapolu ogłoszono nawet formalnie Rzym stolicą państwa włoskiego. Dla tego nie można się dziwić wcale, że strona przeciwna upatruje w tych ruchach tajne skinienie gabinetu sardyńskiego, a dziennik francuski *Semaphore de Marseille* posuwa podejrzenie to nawet tak dalece, że prawi o jakiejś tajemnej instrukcyi Ricasolego do prefektów, by organizowali podobne demonstracye dla usprawiedliwienia poźniejszych kroków rządu piemonckiego, który ma tylko pozornie ganić teraźniejsze ruchy. Nie myślimy stawać tu w obronie gabinetu piemonckiego; wszakże zdaje nam się, że *Semaphore* pomylił się co do okólnika Ricasolego, który jak donosi *Gazeta wiedeńska*, został wprawdzie wydany w ostatnich czasach, ale nie tajemnie i w duchu wcale innym. Minister włoski powiada w nim bowiem wyraźnie, że chociaż rząd nieprzestaje myśleć o spełnieniu życzeń narodu, nieda się przecież znaglić do tego żadną siłą.

Najważniejszą jest dziś zdaniem naszem wiadomość z Berlina. Rząd pruski miał już przesłać odpowiedź do Wiednia na zbiorową notę Austryi i południowych państw niemieckich, w której odmawia wszelkiego udziału z swej strony w zaproponowanych obradach nad reformą związku, a w pruskiej izbie deputowanych zaproponował

na dniu 14. b. m. Carlowitz — jak powiada *Gazeta wiedeńska* z zemsty za zbiorową notę — niezwłoczne uznanie Królestwa włoskiego. Tym sposobem stały się dziś Włochy niejako straszydłem politycznem, którego używa już drugi gabinet europejski dla poparcia swoich widoków. Wątpimy by taka pogróżka zdołała pomieszać szyki strony przeciwnej; ale to pewna, że tym krokiem zraziłyby sobie Prusy na zawsze nie tylko Austryę ale i większą połowę Niemczy, pomimo zabiegów związku narodowego, który oświadcza się teraz wyraźnie za hegemonią pruską.

Słusznie spodziewano się w Warszawie, że przybycie Arcybiskupa Felińskiego zakończy niemiły spór duchowieństwa z rządem; dzisiejszy bowiem telegram donosi, że nowy arcypasterz otworzył już dwa poświęcone na nowo kościoły, i że miał zarządzić także otwarcie wszystkich innych kościołów. Wprawdzie wspomina jeszcze depesza o jakichś nieporozumieniach między arcybiskupem i namiestnikiem królestwa, ale jest nadzieja, że i te zostaną wkrótce załatwione.

Z za oceanu byłoby najważniejszem doniesienie, że prezydent Stanów południowych Jefferson zaproponował pojednanie się Lincolnowi; ale wiadomość ta potrzebuje jeszcze potwierdzenia.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 15. lutego. Jego c. k. Apostolska Mość raczył ofiarować na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców rozmaitych krajów koronnych prócz Wyższej i Niższej Austryi sumę 20.000 zł., a dla Morawii osobno 3000 zł. w. a.; Ich cesarzew. MM. Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia ofiarowali na ten sam cel 3000 zł., a minister stanu 200 zł. w. a. dla Morawii.

— W Osieku (w Czechach) postanowiło 20 patronów majątków kościelnych odmawiać tak długo oddania administracyi tych majątków plebanom, dopokąd w drodze prawodawstwa nie będą zabezpieczone prawa patronatu osobną ustawą państwa.

(Doniesienia z Siedmiogrodu.) Na posiedzeniu saskiego zgromadzenia nadwornego z 5. b. m. uchwalono ustanowić komisyę jedną do ułożenia projektu względem organizacyi sądownictwa, a drugą do wypracowania projektu względem regulacyi gmin w krainie saskiej.

Anglia.

Londyn, 12. lutego. (Król belgijski wyjeżdża. — Posiedzenie izby wyższej.) Król belgijski opuścił Osborne i dziś powraca z Anglii na ląd stały. Jej król. Wysokość małżonka następcy tronu pruskiego przybędzie w sobotę z Antwerpii do Gravesend i zabawi w Osborne 5 do 6 tygodni. Uroczyste przyjęcie zabronione. Na przedwczorajszem posiedzeniu izby wyższej hr. Russell w odpowiedzi na interpelacyę lorda Carnarvon oświadczył, że według słów Sewarda trzej Anglicy w Ameryce uwięzieni, nie podlegają sądom regularnym, ponieważ akt Habeas Corpus został zniesiony, jednak nie zmuszano ich do złożenia amerykańskiej przysięgi obywatelskiej. Lord Derby potępia postępowanie Ameryki i niegrzeczne odpowiedzi Sewarda. Lord Malmesbury oświadcza się przeciw zasadom względem blokady na kongresie paryskim ustanowionym. Hr. Russell zwrócił uwagę, że mimo tego muszą być zachowywane.

Biuro Reutera podaje następującą wiadomość z Kalkuty z 15. stycznia: Odchodzące ztąd okręta przewozowe i inne, które przylądek dobrej nadziei okrążyć mają, są uzbrojone.

(Doniesienia dworu. — Pożyczka francuska.) Pomiędzy dokumentami, które parlamentowi przedłożono, znajduje się kontrakt małżeństwa księżniczki Alice z księciem Ludwikiem heskim. Składa się on z 9 paragrafów. Potrzeby domowe młodego stadła mają być opędzane z dochodów księcia 40.000 ft. wynoszących, i procentu od 30.000 ft. szt., które parlament księżniczce przyzwolił. Oprócz tego, jak wiadomo parlament przyzwolił księżniczce 6000 ft. sz. rocznego dochodu aż do śmierci, na osobiste potrzeby. — Paragrafy 4, 5 i 6, zawierają dokładne postanowienia jak powyższe 30.000 ft. sz. ulokować, i jak je na przypadek przedwczesnej śmierci księcia lub księżniczki, pomiędzy ich dzieci rozdzielić. W §. 8. Wielki książę zobowiązuje się na przypadek owdowienia zapewnić księżnej stosowne dochody i odpowiednie pomieszkanie w Darmsztadzie. Zaślubienie ma odbyć się w bieżącym roku w lipcu.

Oświadczenie *Monitora*, że doniesienia dzienników angielskich o zaciągnieniu pożyczki rządowej na tutejszej giełdzie były mylne, wzbudziło wielkie zdziwienie. Szczególna rzecz, pisze *Times*, jak *Monitor* może zaprzeczać zaciągnieniu pożyczki, kiedy przecież ogłoszone są termina do płacenia ustanowione, jako też nazwiska tych, na których suma jako gwarancya złożona ma być zaciągnięta.

Francya.

Paryż, 12. lutego. (Posiedzenie senatu.) Projekt do prawa o konwersyi renty przez ciało prawodawcze przyjęty, został onegdaj w senacie odczytany. Prezes wniósł, ażeby zaraz po plenarnem posiedzeniu zebranie w biórach nastąpiło, dla wyznaczenia komisyi gwoli zgłębienia projektu. Stało się temu zadosyć, komisya zebrała się niebawem i wyznaczyła senatora d'Audiffret na sprawozdawcę. Sprawozdanie jego wczoraj już odczytane zostało w senacie, który jednomyślnie uchwalił, nie sprzeciwiać się wykonaniu powołanego projektu. Ogłoszenie uchwały dzisiaj zdaje się nastąpi.

Na onegdajszem posiedzeniu senator Dariste wniósł dodatek do §. 39 regulaminu tej treści, ażeby w przyszłości żaden senator nie mógł być raz po raz wybierany do komisyi petycyjnej, której członkowie co miesiąc wybierani zostają. Wniosek odesłano specyalnej komisyi, z pięciu członków złożonej, do zgłębienia i sprawozdania.

Zdaje się, że rozprawy nad adresem w senacie będą bardzo ożywione, książę Napoleon żądał bowiem od p. Troplong, ażeby w adresie umieszczono ustęp, naganiający dworowi rzymskiemu, iż wzbraniał wejść w układy na zasadzie noty francuskiej z dnia 18. stycznia. Większość komisyi adresowej usunęła jednak ten wniosek, Książe postanowił zatem proponować do adresu ustęp następujący: „Senat głęboko żałuje, że dwór rzymski nie przyjął propozycyj, przez Francyę w depeszy z d. 18. stycznia wyrażonych.“ Dodatek ten podpisany został prócz księcia przez pp. Pietri i Mesonnay, tudzież przez jenerałów Husson i Korte.

(Komisya literacka.) Wczoraj było znowu posiedzenie komisyi do ustalenia własności literackiej wysadzonej, pod prezydencyą ministra stanu hr. Walewskiego. Po długich rozprawach wyznaczono podkomisyę dla wypracowania projektu do prawa opartego na zasadzie wiecznego trwania własności umysłowej.

(Stan rzeczy we Włoszech.) Przez całe prawie czternaście dni zajmowano się w Paryżu wyłącznie tylko wewnętrznemi sprawami, teraz zdaje się, że wiadomości z Włoch cisze tę przerwały. Uczuć się to dało na giełdzie, i dzisiaj wszystkie papiery publiczne cokolwiek spadły. We Florencyi, w Parmie, Genui i Medyolanie objawiły się manifestacye anti-papieskie. Że zaś Włochy znowu koniecznie napierać się chcą Rzymu, to dowodzą między innemi znane artykuły p. John Lemoine w *Journal des Debats* w włoskim duchu pisane. Z południowej części Włoch nadchodzą bardzo niepomyślne dla Piemontanów wiadomości. Wszystkie dzienniki zgadzają się na to, że w Neapolitańskiem wzmaga się codziennie nienawiść ku nim. Są oni jak obleżeni w Neapolu i jak tylko dwie mile za miasto wyjdą, grozi im zaraz niebezpieczeństwo życia. Właśnie dla zwalczenia tego oporu Neapolitanów chcą gwałtem w Turynie opanować Rzym, ażeby do niego stolicę państwa przenieść. Zdaje się potwierdzać, że armia neapolitańska nie będzie wcieloną w piemontańską, w każdym zaś razie uderzającą jest rzeczą, że dotąd ani myśleć o tem nie można, ażeby bezpieczeństwo Neapolu powierzyć wojsku właściwie z Neapolitańskiego pochodzącemu.

Włochy.

Turyn, 10. lutego. (Demonstracye.) Demonstracye przeciwko świeckiej władzy Papieża trwają ciągle. Podobnie jak we Florencyi i w Genui, Perugii, Comie, Bergamie i Medyolanie, tak i w Neapolu i w Reggio i innych miastach, a nawet i w Rzymie samym zbierają się hałaśliwe tłumy gwoli głośnego oświadczenia się za jednością Włoch. W Neapolu zgromadzono się na ulicy Toledo świetnie ku temu przybranej, wywołano Rzym jako stolicę, i udano się przed konzulat francuski. Nazajutrz wezwano wszystkie stowarzyszenia polityczne i studentów do powtórzenia tej demonstracyi. W Rzymie dnia 8go b. m. zapobiegli żandarmi francuscy podobnej manifestacyi w teatrach; wnijścia do nich pilnie były przez straże wojskowe strzeżone. Do demonstracyi w Florencyi dodają teraz co następuje: „Dziennik *Il Contemporaneo*, organ legitymizmu, przeciwko nowo włoskiej polityce, umieścił w szpaltach swych artykuł z napisem „niech żyje Antonelli“, w którym wychwala stałość polityki rzymskiej w obec napoleońskich wabików. Numer ten dziennika skonfiskowano i sądom oddano. W następnym numerze redaktor dziennika San Pol ogłosił list do jenerała dowodzącego w Florencyi Sonnar, w którym mu przypomina, iż wtenczas, kiedy ów (San Pol) wydawał w Turynie dziennik „Sanascheratore wszyscy jenerałowie „de Sonnaz“, Król, rodzina królewska, ministrowie, dwór cały i wszyscy oficerowie zdania jego dzielili. Następnie wzywał jenerała, ażeby położył tamę nieporządkowi, jakiego się ludzie przed jego mieszkaniem stojący dopuszczają, wyszydzając tych, którzy się do redaktora San Pol udają, bo sztandar, który on (San Pol) wywiesił, jest sztandar wielko-książęcy, a równie jest zaszczytny, jak ten, pod którym jenerał walczy itp. W skutek tych artykułów wpadł wieczorem tłum ludu do redakcyi i do mieszkania redaktora, i rozbił wszystko, co mu tylko pod ręce podpadło, wyrzucając za okno i depcząc numera dziennika. Wdał się w to prefekt i pan San Pol został dla własnego bezpieczeństwa w warowni Forte basso osadzony.

Dziennik półurzędowy turyński *l'Opinione* kładzie te demonstracye na karb stronnictwa ruchu, a występując w obronie cyrkularza Ricasolego i zaprzeczeń rządowych, doradza do środków represyjnych przeciwko komitetom tego stronnictwa, które nie tylko Włochy w obec państw obcych kompromitują, ale i powagę rządu wewnątrz kraju podkopują. Nic można zaiste naruszyć praw wolnego stowarzyszenia, ale nie można też ścierpieć, ażeby komitety były państwem w państwie, i jeżeli obecne prawa nie wystarczają, to ministeryum właściwe wnoski w parlamencie uczynić powinno. Z tego artykułu sądząc zdawałoby się, iż wkrótce wniesionym będzie projekt do prawa przeciwko komitetom.

(Wiadomości bieżące.) Do Medyolanu przybyło wielu żołnierzy należących do pierwszego pułku legii cudzoziemskiej, który, jak wiadomo, rozwiązany został, i przyjęli służbę włoską. Rada miejska w Sorrencie postanowiła wystawić pomnik wielkiemu poecie Torkwatowi Tassie, niegdyś mieszkańcowi Sorrentu Dnia 7. lutego nastąpiło poświęcenie pomnika Cavoura, postawionego w giełdzie turyńskiej. Potwierdza się wieść, że książę Kapuy senatorem

mianowany został. Asystuje on od kilku dni posiedzeniom izby deputowanych w Turynie dla oswojenia się z życiem parlamentarnem. Dziennik *Les Nationalités* potwierdza wieść o podrózy Garibaldego do Neapolu. Jenerał zwiedzić ma brzegi morza adryatyckiego i odwiedzić brata swego w mieście Bari osiadłego.

(Okret francuski w Civitavecchia.) Do *Powszechnej gazety* piszą z Monachium: Wiadomość o wysłaniu wojennego okrętu francuskiego do Civitavecchia sprostowaną być winna w ten sposób, iż rząd francuski doradzał, ażeby Król Obu Sycylii Rzym opuścił, i azeby w tym przypadku rodzina królewska użyła okrętu wojennego francuskiego, który Cesarz chętnie do jej dyspozycyi stawia. O zamiarach jednak i postanowieniu Króla Franciszka II. nic tu pewnego nie wiedzą, dlatego wiadomościom francuskim w tym względzie nie bardzo wierzyć można.

(Ruch w marynarce.) Z Neapolu donoszą, że okręty wojenne, stojące w porcie tamtejszym, gotują się do podróży. Mówią, że jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca cała marynarka piemoncka wypłynąć ma z portów i podejmować podróże dla ćwiczenia się w ewolucyach morskich.

Niemce.

(Program stronnictwa niemieckiego w Prusiech.) *Gazeta gdańska* zamieściła program stronnictwa ruchu w izbie deputowanych pruskiej w sprawie niemieckiej z tym dodatkiem, że program ten udzielony został trzem innym frakcyom liberalnym do przejrzenia i przyjęcia, tak, ażeby następnie jako wniosek w izbie złożony został. Program zaś ten, na który wszakże inne frakcye jeszcze się w zupełności nie zgodziły, brzmi jak następuje:

„Zważywszy 1), iż zaprzeczyć nie można, że lud niemiecki domaga się politycznej swej jedności jako koniecznego warunku bytu swego narodowego i wpływu dziejów swoich, które to żądanie prawnie i historycznie udowodnione jak najwyraźniej wypowiedziane zostało przez zgromadzenie narodowe niemieckie za zezwoleniem wszystkich rządów niemieckich zebrane, i nadto sformułowane było w zaprowadzonej i przez wszystkie rządy uznanej władzy centralnej i uchwalonej ustawie zasadniczej państwa; 2) że zadosyćuczynienie temu żądaniu ludu niemieckiego ze względu na niepewność sytuacyi politycznej Europy dłużej zwlekanem być nie może bez narażenia honoru, siły i bezpieczeństwa ściślejszej pruskiej oraz i obszerniejszej niemieckiej ojczyzny; 3) że konieczność zjednoczenia państw niemieckich pod względem wojskowym, dyplomatycznym i parlamentarnym przez negocyacye rządu królewskiego w przedmiocie zmiany organizacyi wojskowej związku, przez notę ministra spraw zagranicznych do rządu saskiego, głównie zaś w mowie tronowej Najjaśniejszego Pana wyraźnie uznaną została; 4) że de facto istniejący sejm związkowy nie może być polem do prowadzenia negocyacyi w tym kierunku, a negocyacye z rządami niemieckimi rozpoczęte wtenczas tylko pomyślnego skutku spodziewać się każą, jeżeli zarazem i reprezentacye ludowe pojedynczych państw wpływy swe moralne i polityczne w tym względzie wywrzeć będą mogły; 5) że jednak dopełnienia ostatniego tego warunku wtenczas tylko spodziewać się można, jeżeli rząd królewski, idąc w ślad za rządem Wielkiego Księstwa badeńskiego, zadośćuczynić zechce prawnemu żądaniu ludu niemieckiego, i nadto jeżeli przez silne działanie ku rozwojowi konstytucyi pruskiej w duchu wolności sympatye ludu niemieckiego pozyskać dla siebie zdoła; z tych przeto powodów izba deputowanych uznaje za rzecz konieczną, ażeby 1) rząd królewski zupełne urzeczywistnienie onego nigdy nie przedawnionego prawa narodu otwarcie i jawnie jako cel dążeń swoich politycznych uznał; 2) ażeby tenże rząd, opierając się na przewadze Prus jako najsilniejszego państwa niemieckiego, i w pełnem poczuciu niemieckiego swego posłannictwa wyraźnie i stale zażądał dla korony pruskiej kierownictwa spraw wojskowych, militarnych i handlowo-politycznych Niemiec bez naruszenia wewnętrznej niezawisłości pojedynczych państw, zastrzegając zarazem konieczne rękojmie wolności i prawa dla narodu zaprowadzeniem właściwej reprezentacyi ludu niemieckiego.“

Weimar, 9go lutego. (Regulamin sejmu weimarskiego.) Na ostatniem posiedzeniu sejmu krajowego kraniec prawicy żądał wydalenia stenografów, wytoczyła się rozprawa, w końcu której zgodzono się stenografów zatrzymać, jednak z ich protokołów mowy tylko drukowane być mają bez wzmianki o innych wypadkach. Teraźniejszy prezydujący proponuje zatrzymać ten regulamin.

Gotha, 10. lutego. (Sejm Koburg-Gotha zwołany.) Wspólny sejm krajowy księstw Koburg i Gotha został na dniu 17go b. m. zwołany do Gotha dla obrady nad kilku nagłemi kwestyami.

Turcya.

Konstantynopol, 24. stycznia. (Reformy finansowe.) Do *National Ztg.* piszą, że zamiarem reformy finansowej, którą rząd turecki zaprowadzić postanowił, jest nie tylko przywrócić równowagę między dochodami i wydatkami, i zaspokoić zadawniony deficyt, lecz zarazem ściągnąć pieniądze papierowe, dług bieżący skonsolidować i zamortyzować pożyczki pod najuciążliwszymi warunkami zaciągnięte. Dwa są główne środki, których użyć mają: jeszcze większe ograniczenie wydatków, by deficyt na 49 milionów franków obliczony, mógł być zredukowany na 37 milionów, i powiększenie dochodów, by resztę niedoboru zaspokoić, i mieć środki do celów wyżej rzeczonych. Zaniechawszy pierwiastkowy plan opodatkowania majątków i zniesienia Vakufu, postanowiono nałożyć monopol na trzy najwięcej i najpowszechniej używane artykuły: sól, tytoń i spirytusy. Obliczono, że te trzy podatki przyniosą dochodu 100 milionów franków, biorąc za zasadę, że prowincye tureckie, które mają regularną administracyę, i na które w rzeczonym razie jedynie liczyć można, obejmują 24 do 25 milionów ludności, i że monopolu tego możnaby w przecięciu 4 franki od głowy pobierać. Chociażby udało się tylko $^2/_3$ powyższej sumy uzyskać, już możnaby wszystko załatwić, i tylko amortyzacya długu przeciągnęłaby się nieco.

Ostatnie wiadomości.

Berlin, 15. lutego. Od granicy polskiej donoszą z dnia dzisiejszego: Arcybiskup warszawski przyjmował duchowieństwo i odradzał mu spiewanie zakazanych pieśni. Skazanych księży wywieziono wszystkich do Rosyi. Schlenker skazany został na internowanie w Wołogdzie, 60 mil za Moskwą.

Berlin. 15. lutego. Dzisiejsza „Preuss. Ztg.“ donosi, że wczoraj doręczona została równobrzmiąca nota Prus rządowi austryackiemu i innym dworom niemieckim, które się z Austryą połączyły. (Przytacza także niektóre z niej ustępy, ale dla braku miejsca podamy je dopiero jutro.)

Hanau, 14. lutego. Dla oporu w składaniu podatków nadeszli tu pioniery z Kassel i rozbili kasę, gdyż żaden slusarz nie chciał jej otworzyć. W mieście panuje wzburzenie.

Londyn. 15. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyzszej oświadczył lord Russell, że rząd nie otrzymał żadnej urzędowej wiadomości o nowem zatopieniu okrętów z kamieniami w porcie Charlestonu. Na przedstawienie Anglii, że zniszczenie portów na zawsze nie dałoby się usprawiedliwić, oświadczyła Ameryka, że nie ma wcale takiego zamiaru. Palmerston oświadczył w izbie niższej, że toczą się układy z Belgią względem zawarcia traktatu handlowego, i że Belgia okazuje się przytem bardzo uprzejmą.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie stycznia b. r. na targach w obwodzie kołomyjskim, lwowskim, samborskim, sandeckim, tarnopolskim i złoczowskim.

	Miejsce targu											
	Kołomyja		Lwów		Sambór		Sącz		Tarnopol		Złoczów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	4	.	4	62	4	65	5	20	4	32	4	28
„ żyta . . .	3	.	3	17	3	31	3	83	2	80	3	2
„ jęczmienia .	1	90	2	53	2	24	2	68	2	30	2	43
„ owsa . . .	1	18	1	40	1	8	1	42	1	47	1	35
„ hreczki . .	2	35	2	90	2	75	3	53	2	80	2	55
„ kukurudzy .	2	15	.	.	3	31	3	.	.	.	.	.
„ kartofli . .	.	95	1	29	1	55	1	2	.	90	1	12
Cetnar siana . . .	.	86	.	96	.	84	1	20	1	30	.	93
„ wełny	35	.	.	.	.	.	46	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	27	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	25	9	78	8	.	6	11	11	.	6	78
„ „ miękkiego	3	50	7	46	5	88	4	60	8	50	5	.
Funt mięsa wołowego	.	$10\frac{2}{3}$	.	14	.	$13\frac{2}{3}$	.	13	.	$12\frac{1}{2}$	.	$11\frac{1}{3}$
Mas okowity	.	60	.	63	.	58	1	6	.	50	.	54

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. lutego.

Hotel rosyjski: P. Smoliński Apol., z Waszkowiec.

Hotel europejski: PP. Dylewski Mar., z Rolowa. — Hr. Lanckoroński Teod., z Poddubiec. — Hr. Starzyński Boj., z Derewni. — Ustrzycki Walery, z Zamiechowa.

Hotel angielski: Hr. Potocki Stanisław, z Brzeżan. — Borowski Ludw., z Krowicy.

Zajazd Kuhna: Bobkiewicz Konstan., do Sądowej Wiszni. — Obst Jan, z Chyrowa. — Pietrnski Jan, z Wisłowiec.

Pod koleją żelazną: Wierzbicki Józef, z Tok. — Janiszewski Leopold, z Laszek.

Do domu nr. $666^2/_4$: Krzeczunowicz Walery, z Bołszowiec.

Dnia 16. lutego.

Hotel rosyjski: Hr. Męciński Cezar, z Dukli. — Hr. Komorowski Franc., z Łuczyc.

Hotel europejski: Br. Duliniański Sew., z Dulinian. — Obertyński Wł., z Leszkowa. — Wysłocki Alojzy, z Sulimowa. — Poten Kar., z Olszanki. — Karczewski Patr., z Złoty. — Sermak J., adw. kraj., z Przemyśla

Pod koleja żelazną: Przygodzki Rom., z Peretok.
Do domu zajezdnego nr. 179²/₄: Bukowski Erazm, z Tarnawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. lutego.

PP. Christiani Henr., do Bratkowiec. — Truskolawski Henr., do Jasieniowa. — Czajkowski Hipolit. do Bóbrki. — Hr. Poniński Alfr., c. k. porucznik., do Kołomyi. — Weygart Wal., adw. kraj. i Lipski Tad., do Przemyśla. Grodzicki Ludw., do Strażysk. — Papara Wład., do Mchawy. — Gostyński Ad., do Olszanicy. — Link Ign., do Koniuszek.

Dnia 16. lutego.

PP. Wesolowski Józ., dr. praw. do Złoczowa. — Padlewski Szczepan, do Suchodołu. — Hr. Potocki Stan., do Wiednia. — Hohendorf Kar., do Szutromaniec. — Hr. Rozwadowski Wł., do Kochanówki. — Skrzyński Franc. Xaw., do Chodorowa. — Orłowski Okt., do Połowy.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej po raz drugi: **„Marya Stuart"**, dramat historyczny w 5 aktach Jul. Słowackiego.
Jutro opera niemiecka: **„Alessandro Stradella."**

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. lutego 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325.38	— 11 7	90.6	półn.-wsch.	sł.	mgła
2. god. po poł.	325.13	— 7 8	92 6	zachodni	„	śnieg
10. god. wiecz.	323.90	— 6 6	93 4	połud.-zach	„	„

Wysokość śniegu 13 '''.

Dnia 15. lutego 1862 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

59. 41. 28. 85. 67.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 1. i 15. marca 1862 r.

Kurs lwowski.

Dnia 15 lutego		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	47	6	53
Dukat cesarski	„ „	6	50	6	56
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	21	11	34
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	17
Talar pruski	„ „	2	6	2	8
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	67	80	37
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	67	84	38
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	194	83	197	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	50	70	17
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	47	84	30

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 15. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.45. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.40; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. — ; Węgier —.—. Galicyi —.— ; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 832 ; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 199 20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138 —. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.57. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 136 75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien	towar.
W austr. wal. po 5%	65.50	65.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	84.30	84 40
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84.50	84.60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	— —
Metaliki po 5%	70 50	70 60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 65	70 75
dtto. „ 4½%	62 —	62.25
dtto. „ 4%	55.—	55 25
dtto. „ 3%	40 25	40 75
dtto. „ 2½%	35 —	37.—
dtto. „ 1%	14 —	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	140 25	140 75
„ 1854	91 —	91.50
„ 1860	91 20	91 40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	96 75	97.—
Renty Como p. 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68 50	69 —
„ „ „ 4½%	60 —	61 —
„ „ „ 4%	53.—	53.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	46.—	47.—
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45 —	45.50
„ 2¼%	—.—	39.—
„ 2%	34.50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	68 50	69 —
„ 4½%	60 —	61.—
„ 4%	53 —	53 50
B. krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	88 50	89.50
Wyż. Aust. i Salb.	86 50	87.—
Czech	90.25	90.75
Morawii	88 50	89.—
Szląska	87 50	88 —
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97 —
Kar., Krainy. i Wyb.	87.50	88.50
Węgier	71 10	71.50

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	73.—	74 —
Galicyi	69.75	70 —
Siedmiogr. i Bukow.	68.75	69 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	98.50	100 —
po 5%	68.50	69.—
Dług Tyrolu „ 4%	53.—	53.50
„ 3½%	46.—	47.—
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32. —	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	834.—	836 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	201 20	201 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	636 —	638 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2160.	2162.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	280.—	280 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	158.—	158 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128 50	129.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.-	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	275 —	276.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	195 —	195 50
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	160.—	165.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	157.—	160.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	437.—	439.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228 —	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	195.—	200 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 75	103.—
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	91 —	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.60	86.80
Gal. Tow. kred. po 4%	79.—	80.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.75
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	101 80	101 90
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	148.—	149 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.25	97 75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	139 25	139.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.75	96.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126 —	126 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	100.—	100 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126. —	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.—	37.50
Esterhazego po 40 zł. m. k	100 —	100 50
Salma „ 40 „ „	39 25	39 50
Palfiego „ 40 „ „	39 —	39 50
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	36.50	37 —
Windischgrätza 20 zł. „	21.25	21 75
Waldsteina 20 „ „	24 50	25 —
Keglevicha 10 „ „	16 50	17.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	116 40	116 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	116.50	116 60
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	102 70	102 80
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	54 50
Londyn za 10 ft. szt	137 50	137 60
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	54 50	54.55
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.54	6.54½
dtto. pełnej wagi	6.52	6.53
Korona	19.—	19.05
20frankówka	10.99	11.—
Rosyjski impery.	11.27	11.30
Talar związkowy	2.05	2 05½
Srebro	136 50	136 75
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 3. b. m. znaleziono na polu pod Binczarową w obwodzie sandeckim dwóch ludzi umrożonych. Pokazało się, że to szewc z Grybowa Marcin G. i syn jego, którzy dniem przed temwyszli na targ z butami do sąsiedniego miasteczka.

(Skutki wylewów w Węgrzech.) O powodziach, które Dunaj poniżej Pesztu zrządził, piszą co następuje:

„Przy pierwszem zjawieniu się kry w końcu stycznia spłynęła ona Dunajem aż do Tolny bez szczególnych przeszkód. W Kanale Boisłowskim lód osiadł na gruncie i zwrócił się przy wysokiej wodzie ku staremu Dunajowi do Tolny. Zamulenie piaskiem pod Tolną sprawiło, że lód nie mogąc się dalej poruszyć, zastanowił się, masami się spiętrzył i dalszy odpływ zupełnie zatamował. Nastąpił ztąd konieczny wylew wody a lód wskutek mrozu zamienił się w stałą massę, co najsmutniejsze rokowało skutki. Obawy te sprawdziły się niestety, bo lód nie mając przy krze obecnej wolnej dla siebie drogi, sprawił najokropniejsze spustoszenia. W okolicy Foldwaru ku Paks, przy Harcie i Ordosie tama została przerwaną i woda zalała okiem nie przejźraną płaszczyznę; mieszkania i wsie zupełnie zatopione a we wsi Lak widać tylko wieżę kościelną sterczącą nad powierzchnią wody. W Paks lód leży o całą sięge nad domami nad Dunajem położonymi; mieszkańcy schronili się do winnic. Tu grozi największe niebezpieczeństwo, na przypadek gdyby się lód ku brzegom poruszył. Wielka liczba statków, mosty i młyny znikły bez śladu. Najstarsi ludzie nie przypominają sobie tak okropnej kry. Poniżej Foldwaru woda doszła do niesłychanej wysokości, stoi o 7 do 8 stóp wyżej jak w Peszcie. Z Paks do Adony i do Pesztu nie można się dostać chyba po długiem okołowaniu zwykłej drogi, zalanej wodą na kilka sążni; dyliżans utopił się w tej okolicy. Trudno rozpoznać, gdzie właściwie Dunaj płynie, bo wszystko zamieniło się w morze nieprzejrzane. Zdaje się, że Dunaj bieg swój znacznie zmienił i żegluga na nim zrazu będzie bardzo trudną, mianowicie z Foldwaru do Tolny. Pod Paks pokazało się, że lód spłynął z największą chyżością w miejscach płytkich. Również i pod Katogą brzegi Dunaju znacznie zmienić się musiały.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.